

24b 25a Ga respectvol met je naaste om **Deuteronomium 24:5-25:4**

Een Israëliet moet zijn naaste rechtvaardig en genadig behandelen en de regels daarvoor moeten toegepast worden in het maatschappelijk leven.

Het chiasme is als volgt:

A (24:5) Een pas gehuwde man is gedurende een jaar vrij van allerlei maatschappelijke verplichtingen

B (v6-7) Weer het kwaad uit u midden van vrijheidsberoving en ontneming van de broodwinning.

C (v8) Inzake onreinheid moeten Israëlieten strikt de aanwijzingen van de priester uitvoeren.

D (v9) Gedenk dat JHWH Mirjam strafte met melaatsheid toen Israël Egypte verliet.

E(v10-13) Heb respect voor arme mensen en geef wát ze bezitten tijdig en juist terug.

F(14-15) Onderdruk dagloners niet en betaal ze tijdig. Wee u als JHWH hun hulpgeroep hoort!

Centrale as (v16) Familie mag niet vermoord worden om elkaars zonden. Sterf om je eigen zonde.

F(v17-18) Buig het recht van wees en vreemdeling niet- gedenk dat je zelf slaaf was in Egypte.

E(v19-21) Heb respect voor de vreemdeling, wees en weduwe; laat hen delen in je oogst.

D(v22) Bedenk dat jullie slaven waren in Egypte; behandel een ander daarom zéker niet als slaaf!

C (25:1-2) In de rechtspraak moet de rechtvaardige recht ontvangen en de schuldige gepaste straf.

B (v3) Verneder de schuldige niet door hem méér te straffen dan bevolen was door de rechter.

A (v4) Een rund mag niet gemuilkorfd worden als hij aan het dorsen is.

Vergelijk A met A, B met B enz. Zie je de aanvullende overeenkomsten of contrasten tussen de verschillende niveau's? Hieonder kun jij je bevindingen checken.

Niveau A: Levensvreugde bij wat je doet is een groot goed. Biedt mens en dier daar ruimte voor. Je mag een dorsende os niet muilbanden.. Er zijn meer zulke sociaalgevoelige regels. Het geitenbokje dat niet in (de melk) het vet van zijn pas geslachte moeder mocht worden gebraden, hetgeen terecht weezin oproept. Wie een jonge vogel uit het nest neemt moet eerst de moeder laten wegvliegen. Een pas geboren dier mag je de eerste acht dagen niet bij zijn moeder weghalen. Door zulke instructies leren wij respect voor mensen en dieren. Ja, dieren ook, want die genieten net zo goed van de sabbatsrust als de mensen.

Niveau B: Bewegingsvrijheid en eventuele gepaste straf zijn belangrijke te respecteren waarden onderling.

Niveau C: Priesters en rechters vertegenwoordigen JHWH op aarde (als het goed is) en moeten om die reden gehoorzaamd worden.

Niveau D: Israël was hard op weg te sterven in Egypte onder de extreme slavenarbeid. Rebellen tegen Mozes de Wetgever namens JHWH bracht een vervroegd stervensproces over Mirjam. Zonder te kunnen delen in de oogst zou de arme sterven.

Niveau E: Bij herhaling worden 3 soorten kwetsbare mensen in bescherming genomen: naaste buur, een man en een arme man. En ook de vreemdeling, wees en weduwe. Het getal 3 staat voor opstandingsleven door de dood heen.

Niveau F: Israël riep uit naar JHWH in hun slavernij te Egypte en JHWH verhoorde hen met als gevolg strafgerichten over de Egyptenaren. Op hun beurt moeten Israëlieten (*en dat zijn wij als we Torah en Jesjoea volgen vanuit een besneden hart*) de kwetsbaren naaste niet onderdrukken opdat ook zij niet naar JHWH zouden gaan roepen in hun nood en JHWH gedwongen wordt om ons te straffen.

Centrale as: Zonde is niet overdraagbaar. Een doodstraf is alleen voor degene die die doodstraf verdient. Het principe van bloedwraak/vendetta in vele culturen, tevens thema in talloze films, is niet Bijbels. Let wederom op de drie-dubbele vermelding 'ter dood gebracht worden'- waarmee uitgedrukt wordt dat het leven juist beschermd moet worden temidden van de dood.

Verbintenis met latere geschriften dan de Torah, profetische lessen voor de gelovigen in het laatst der dagen en het volbrachte en nog te volbrengen werk van de Messias

Profetische les bij niveau A: Jesjoea kwam om levensvreugde te brengen in al zijn uitbundigheid:

Johannes 6:35-48; 10:10b; 15:11 en 17:13

Profetische les bij niveau B: *Heeft u wel eens 40 stokslagen gehad?* Paulus heeft omwille van zijn geloof heel wat lijfstraffen ondergaan! **2 Korinthe 11:23-25**

Ook in onze tijd is er veel onrecht door verkeerd verdeelde rijkdom; **Jakobus** waarschuwt daarvoor in **Hst.5:1-6** Wij als rijke Westeringen mogen ons dat zeker ter harte nemen.

Profetische les bij niveau C: Jesjoea respecteerte de rol van de aardse autoriteiten. Zo verwees hij mensen die hij genezen had naar de priester: **Markus 1:40-44**

Paulus onderwees de geheiligden om onderlinge geschillen zo mogelijk onderling op te lossen zonder bemiddeling van de rechterlijke macht die niet wandelt in geloof: **1 Korinthe 6:1-7**

Profetische les bij niveau D: Ook Jesjoea legde het oorzaak-gevolg verband uit van ongehoorzaamheid die richting 'de dood' beweegt: **Markus 7:10; Johannes 8:21**

Profetische les bij niveau F: **Spreuken 22:22,23** is geheel in lijn met de Torah.

De vorsten van Israël faalden in dit Torah gebod en haalden een wee over zich heen: **Jesaja 1:22-24** Jesjoea spreekt in een gelijkenis over een corrupte en harteloze rechter maar brengt hoop: de ware rechter JHWH zal zeker het hulpgeroep van de uitverkorenen beantwoorden: **Lukas 18:1-8**

Bij de centrale as: Zoals gezegd is niemand verantwoordelijk te stellen voor de zonde van een ander. **Ezechiël 18** spreekt over dit thema en is in lijn met de Torah. Maar let ook op de ruimte om oordeel af te wenden door bekering vanaf vers 21

Ook Jesjoea maakte onderscheid tussen de zonde van een man en die van zijn ouders: **Johannes 9:2,3**

Bij het Grote witte troon oordeel zal elke persoon individueel geoordeeld worden op basis van zijn eigen zonde: **Openbaring 20:11-15**